

Slavnostna akademija ob 70-letnici Muzejskega društva Škofja Loka

11. junija 2008 zvečer, v kapeli na škofjeloškem gradu

Zbralo se nas je blizu sto petdeset in grajska kapela je komaj sprejela vse udeležence. Prisotne sta nagovorila predsednik Muzejskega društva mag. Aleksander Igličar in župan Občine Škofja Loka Igor Draksler. Sodobna tehnika je omogočila zanimivo predstavitev društva od začetkov do danes. Besedilo predstavitve je ob sodelovanju dr. Branka Berčiča pripravila Helena Janežič, fotografsko gradivo pa sta iz zaloga društva in Loškega muzeja izbrala arh. Peter Pokorn in kustos France Podnar, za prikaz pa jih je pripravil Marjan Trilar. Prvemu loškemu arhivistu dr. Francetu Štuklu je društvo na svojem spomladanskem občnem zboru podelilo naziv častnega člana. Svečano listino o častnem članstvu smo mu podelili na slavnostni akademiji. Predsednik društva je podelil živim častnim članom društva dr. Branku Berčiču, Svetku Kobalu, dr. Antonu Ramovšu in Alfonzu Zajcu ter nastopajočim na slavnostni akademiji knjigo Pisana Loka Škofja Loka, ki smo jo izdali ob jubileju društva. Knjiga je bila namenjena tudi gospe Zori Blaznik, ženi ustanovitelja in dolgoletnega predsednika društva dr. Pavleta Blaznika. Vendar se slavnostne akademije zaradi bolezni ni mogla udeležiti, zato ji je bila kasneje izročena na njenem domu v Ljubljani. Priložnostno knjižno darilo je prejel tudi France Stele, avtor knjige Pisana Loka Škofja Loka, ki je bila predstavljena na slavnostni akademiji. Spored je povezovala Monika Tavčar.

Ob zaključku je predsednik Muzejskega društva predstavil kratek program prihodnjega delovanja društva.

Prijetno vzdušje so ustvarile učenke Glasbene šole Škofja Loka: za uvod in zaključek kvartet flavtistik Neža Zupanc, Julija Barbič, Veronika Igličar in Ana Florjanovič, vodi jih profesorica Ana Kavčič Pucihar, ter kitaristka Maja Ferle pod vodstvom profesorja Uroša Rakovca. Po slavnostni akademiji smo se zadržali v prijetnem druženju na grajskem dvorišču, kjer je za dobro počutje poskrbelo Gostišče Boštjan s Križne Gore.

V ospredju župan Igor Draksler in lavreat dr. France Štukl.

(foto: Peter Pipp)

V nadaljevanju sledita nagovora predsednika Muzejskega društva in loškega župana ter besedilo predstavitve društva. Prispevek zaključujemo z obrazložitvijo podelitve častnega članstva dr. Francetu Štuklu in njegov zahvalni nagovor.

Nagovor predsednika Muzejskega društva mag. Aleksandra Igličarja

Spoštovane članice in člani Muzejskega društva Škofja Loka, cenjeni gostje!

Z velikim ponosom vas kot novoizvoljeni predsednik Muzejskega društva Škofja Loka pozdravljam in vam hkrati čestitam ob praznovanju 70-letnice delovanja Muzejskega društva Škofja Loka. Pozdravljam vas s ponosom, a hkrati z veliko odgovornostjo, ali bom dorasel poslanstvu, ki ste mi ga zaupali. Še zlasti ob zavedanju, da so bili moji predhodniki izjemne osebnosti na Loškem, začenši z dr. Pavletom Blaznikom, ki je društvo vodil kar 37 let, vse od njegove ustanovitve leta 1937 do leta 1974, torej več kot polovico našega dosedanjega delovanja.

Od lanskega aprila, ko sem se kot blagajnik vključil v delo izvršnega odbora, sem poglobljeno prebiral zapise o začetkih delovanja društva. Spoznaval sem, kako daljnosežna in pomembna je bila pobuda za ustanovitev društva, z namenom ohranjanja in varovanja kulturne dediščine na Loškem in dvigovanja zavedanja ljudi o njenem pomenu. Izjemno vesel sem, da sem lahko v tem času sodeloval z nekaterimi začetniki našega delovanja, kot sta dr. Branko Berčič in Svetko Kobal.

Ožji namen ustanovitve društva, organiziranje muzejske dejavnosti, je bil uresničen že po dveh letih, ko so bile leta 1939 v starem rotovžu na Mestnem trgu postavljene prve muzejske zbirke. Širše poslanstvo društva pa presega okvire časa, v katerem je bilo ustanovljeno, saj mora ohranjanje kulturne dediščine najti ustrezno obliko v vsakem času, kar je že naša naloga, naloga sedanjega vodstva društva. Poglejmo, kako je o tem poslanstvu razmišljal dr. Blaznik na ustanovnem srečanju: "Društvo ne bo smelo biti odvisno od političnega položaja v vodstvu občine, ampak bo to strokovno-znanstveno združenje, ki bo svoje člane zbiralo med izobraženci v škofjeloškem okraju." Muzejsko društvo je v dosedanjem delovanju preraslo poslanstvo muzejskih društev in v tem smislu se globoko strinjam z mislijo nekaterih, da je na Loškem prevzelo vlogo Akademije znanosti in umetnosti, združenje vseh ljudi, ki so ponosni na rodne kraje in jih želijo še bolje spoznati.

Z zgodovinskim prikazom delovanja društva smo se pravkar seznanili, zato se ozrimo v prihodnost, ki nam prinaša nove izzive in priložnosti. Ena od naših osnovnih usmeritev je, da v naše delovanje pritegnemo nove člane, še zlasti mlajše. Mladim je danes potovanje v druge, tudi oddaljene kraje, zelo olajšano, prek elektronskih medijev se pogovarjajo z vrstniki po celem svetu. Vendar morajo ob stiku z drugimi ljudmi poznati tudi svoje korenine, se jih zavdati in spoštovati. Le na ta način bodo našli pravo mesto v globalnem svetu, spoštovali in razumeli bodo sebe, svoje navade in običaje, in kar je še bolj pomembno, na ta način bodo tudi lažje razumeli drugačnost drugih in jo spoštovali.

Pravkar sem se vrnil iz evropske konference o vseživljenjskem učenju, ki je bila v Edinburgu na Škotskem. Na njej je bilo več kot 130 udeležencev in 31 držav. Na konferenci me je zelo nagovorila misel, da se v današnjem svetu vse bolj zastavlja vprašanje povezanosti oziroma prepletenosti med zgodovinsko izkušnjo okolja, v katerem živimo, in osebno izkušnjo indivi-

dualnega pridobivanja znanja, ki je nastal kot družbeni proizvod, ki so ga ljudje ustvarjali kot skupnost.

V tem smislu je poslanstvo Muzejskega društva še kako aktualno in pomembno. Brez poznavanja lastne zgodovine in identitete se zastavlja vprašanje mesta posameznika v sodobnem, globalnem svetu. Ko poznaš svoje korenine, se lahko enakopravno pogovarjaš z drugimi, se zavedaš, da ne gre za izbiro boljši - slabši, ampak za razumevanje in spoštovanje drugačnosti, ki naj nas bogati, ne pa razdeli. To je bila tudi ena od vodilnih misli slovenskega predsedovanja Evropski zvezi - vodenje medkulturnega dialoga.

Z nadaljevanjem osnovnega poslanstva, ohranjanja in varovanja kulturne dediščine, moramo torej tudi mlajšim generacijam vzpodbuditi zanimanje za lastno zgodovino in kulturno dediščino - da se bodo ponosno zavedali svojih korenin, ko bodo potovali v širni svet. Naša naloga je, da delovanje društva približamo mladim na način, ki jih bo pritegnil. S tem ciljem smo posodobili naše spletne strani, z željo, da bi postale eno od osrednji sodobnih mest našega srečevanja. Na spletnih straneh so od lani tudi Loški razgledi, s čimer smo njihovo vsebino približali bralcem po vsem svetu; verjetno se v polnosti še ne zavedamo, kaj to pomeni.

Starejši, ne bojte se, tudi Blaznikove večere in izlete bomo še vedno organizirali, saj imajo osebna srečanja še vedno najpomembnejše mesto pri oblikovanju naših odnosov. Zato se bomo z aktualnimi vsebinami trudili, da bomo pritegnili čim širši krog ljudi. Vabim vas, da nam posredujete tudi vaše pobude.

Posodobili bomo tudi Loške razglede, ki jih od letos ureja nova urednica Judita Šega. Loški razgledi namreč ne smejo posegati le v zgodovino, ampak morajo odsevati tudi aktualna dogajanja. Že v novo številko, ki bo izšla jeseni, bomo vključili predstavitev občinskih nagrajencev, predstavili pomembna občinska dogajanja in ponovno vključili predstavitev gospodarskih družb na Loškem.

Ob našem jubileju se je na izvršnem odboru porodila izjemna pobuda, da nosilcem kulturnega, družbenega in političnega življenja ter mladim na širšem Loškem podarimo izvod Loških razgledov oziroma nekatere druge naše knjige. V tem tednu bomo (oziroma smo že) obdarili vse vzgojiteljice, učitelje in profesorje, župane in občinske svetnike, zdravnike in župnike na območju Upravne enote Škofja Loka. Z Loškimi razgledi smo obdarili vse dijake loške gimnazije, z vodniki pa vse učence, ki zaključujejo osnovno šolo. Na ta način smo povezali naše ustanovitelje - člane profesorskega ceha - z nosilci današnjega družbenega življenja, hkrati pa smo vsem obdarovancem posredovali informacijo o našem delovanju.

Našo 70-letnico smo trajno obeležili tudi z izdajo knjige *Pisana Loka Škofja Loka*, avtorja Franceta Steleta, ki jo danes simbolično predstavljamo širši javnosti. Izid knjige je povezan z mnogimi naključji, ki, gledano s časovne distance, mogoče celo niso več naključja. Avtor France Stele je novo fotomonografijo *Škofje Loke* (mimogrede, France Stele je tudi avtor prve fotomonografije *Škofje Loke*, ki je izšla leta 1995) pripravljal že kar nekaj časa. Zaradi najinega poznanstva sem seveda vedel za njegovo delo in ko sem se širše vključil v delovanje Muzejskega društva, se mi je utnila misel, da bi lahko naš visok jubilej obeležili z izdajo fotomonografije, kakršne do sedaj Škofja Loka še ni imela. Idejo je podprl tudi župan Igor Draksler, knjiga je ugledala luč sveta in prepričan sem, da je v ponos našemu društvu in celotni Loki. Hvala avtorju, županu in članom izvršnega odbora za vso podporo. Vabim vas, da z njo obdarte sebe, svoje sorodnike in prijatelje ter jim podarite živ spomin na naš jubilej in naše kraje.

Pogled na polno grajsko kapelo. (foto: Peter Pipp)

Vesel sem, da smo ob njenem izidu sprejeli tudi pobudo, da pričnemo s pripravo knjige, ki bo Škofjo Loko prikazala skozi zgodovinske fotografije in fotografije priznanih domačih, loških fotografov. Nosilec pobude je naš član fotograf Peter Pokorn.

Ob pomembnem jubileju se moramo zahvaliti mnogim, ki so nas podpirali skozi celotno naše delovanje. Najprej gre zahvala županu Igorju Drakslerju, vsem njegovim predhodnikom, občinskim svetnikom in sodelavcem v občinski upravi za vsestransko podporo in sodelovanje. Brez njihove vsebinske ter finančne pomoči bi bilo naše delovanje zelo okrnjeno. Zahvala gre tudi direktorici Loškega muzeja Jani Mlakar, njenim predhodnikom in njenim sodelavcem, saj je bilo naše delovanje vseskozi tesno prepleteno in vesel sem, da smo poslovne osnove za naše sodelovanje našli tudi v novih okoliščinah. Zahvaljujemo se tudi Zgodovinskemu arhivu Ljubljana, enoti v Škofji Loki, za dolgoletno podporo, tako na institucionalni ravni kot tudi na osebni, kjer Judita Šega uspešno nadaljuje delo svojega predhodnika dr. Franceta Štukla.

Zahvala gre tudi vam, članom našega društva, za vaše aktivno sodelovanje in spremljanje našega dela in vabim vas, da v našo družino povabite tudi svoje sorodnike, prijatelje in znance. Več nas bo, lažje bomo uresničevali svoje poslanstvo.

Z globokim spoštovanjem se za njihovo delo zahvaljujem vsem mojim predhodnikom, predsednikom društva, urednikom Loških razgledov in vsem dosedanjim članom organov Muzejskega društva. Zaradi vašega izjemnega dela bomo lažje nadaljevali načrtano pot, ki so jo zastavili že naši ustanovitelji, člani profesorskega ceha.

Izjemna zahvala pa gre novoizvoljenim članom izvršnega odbora, še zlasti ožji skupini, v kateri so bili Tone Košir, Helena Janežič, Mojca Ferle in Peter Pokorn, ki je pripravila današnje slavnostno akademijo. Za nami so naporni trije meseci dela, v katerih smo s skupnimi močmi izvedli obsežno delo, ki je včasih že presegalo naše časovne zmožnosti. Ponosni moramo biti, da nam je uspelo, to naj nam bo vzpodbuda za nadaljnje skupno delo, v dobrobit našega članstva in naše širše loške skupnosti.

Naj Muzejsko društvo Škofja Loka tudi v prihodnje ostane mesto za druženje vseh ljudi dobre volje, ki jih povezuje ljubezen do dediščine in lepot loškega ozemlja.

Pozdravne besede loškega župana Igorja Drakslerja

Spoštovani predsednik Muzejskega društva, spoštovani častni člani in gostje! Pozdravljam vse, predvsem pa člane Muzejskega društva in tudi tiste, ki bi člani društva želeli postati.

Muzejsko društvo v Škofji Loki in tudi širše nekaj pomeni, ne samo v zgodovini, tudi sedaj. Želimo si, da bi bilo Muzejsko društvo tesno povezano z našo občino, tako kot je bilo v obeh Jugoslavijah in tudi po osamosvojitvi Slovenije.

Muzejskemu društvu moramo biti hvaležni za vse, kar je v preteklosti na povsem ljubiteljski ravni naredilo za vedenje o Škofji Loki in njeni širši okolici. Brez Muzejskega društva ne bi bilo Loškega muzeja in ne bi poznali naše pestre tisočletne zgodovine. Zato z neizmerno hvaležnostjo čestitam članom in društvu v celoti ob njegovi sedemdesetletnici, z željo, da še naprej tako zavzeto proučuje in objavlja zanimive dogodke o mestu in okolici, vključno s Selško in Poljansko dolino. S tem bo širša javnost spoznala, kako pomembni so bili ti kraji in ljudje v naši zgodovini.

Želim in priporočam, da sodelovanje med Muzejskim društvom in našo občino poteka tudi v prihodnje, kljub nekaterim možnim težavam, ki lahko nastopijo. Skupaj jih bomo premagali in skupaj bomo delali tako, kot bo najbolje za Škofjo Loko in ponesli vedenje o našem mestu in ljubezen do njega tudi v svet.

Hvala.

Utrinki iz društvene zgodovine

Besedilo je ob sodelovanju dr. Branka Berčiča pripravila Helena Janežič

V počitnicah leta 1930 je prof. Dolenc prišel iz Sopotnice v Loko obiskat tov. Blaznika, Tineta Debeljaka in Planino. Izrazil je željo, da bi se kdaj sestali in pritegnili še druge tovariške. Imenovani trije so zato pismeno povabili vse profesorje iz loškega okraja in se je še te počitnice vršil prvi sestanek, ki so se ga udeležili sledeči tovariši: dr. Pavle Blaznik, Franc Koblar, dr. Lovro Sušnik, Ivan Dolenc, dr. Martin Gorjanec, Franc Planina, Franc Košir, Ivan Molinaro, Tine Debeljak, Jakob Šolar in Maks Miklavčič.

*Te besede so vzete iz zdaj že porumenelega zvezka z naslovom **Kronika sestankov loških profesorjev**. Ideja o vsakoletnem srečanju profesorskega ceha, kot so si šaljivo rekli, je bila sprejeta z navdušenjem in tradicija se je nadaljevala vse do 2. svetovne vojne.*

*To je bil začetek, posejano je bilo seme, ki je vzkliko in obrodilo dolgih sedemdeset let delovanja Muzejskega društva Škofja Loka in soustvarjanja loškega kulturnega in družbenega življenja. Že leta 1936, po uspešni obrtno-industrijski razstavi, je nastala pobuda za pripravo muzejske zbirke, kjer bi javnosti na ogled postavili bogato cehovsko dediščino loških obrtnikov in drugo kulturno dediščino. Tudi s tem namenom je bil **23. julija 1937 sklican ustanovni občni zbor Muzejskega društva**, katerega glavno poslanstvo je bilo pospeševati domoznanstvo v zgodovinskem, zemljepisnem, narodopisnem in prirodopisnem oziru na ozemlju bivšega freisinskega gospostva.*

Naslednji dve leti sta minili v veliki angažiranosti odbornikov, ki so lastnoročno zbirali predmete zgodovinske vrednosti po Loki in okolici. Razdelili so si hiše, po katerih so spraševali za starine in umetnine ter med počitnicami po cele dneve stikali po starih podstrešjih in odnašali ali na ročnem vozičku odvažali vse, kar so našli zanimivega, marsikaj pa so prinesli tudi posamezniki sami.

Muzejsko društvo je, zaradi silne zagnanosti svojih članov in ob podpori občine, **27. avgusta 1939 odprlo vrata prve muzejske zbirke**, ki je bila v stari stavbi Rotovža na Mestnem trgu. Razstavljenih je bilo 915 predmetov, ki še danes predstavljajo jedro zbirk v Loškem muzeju. Društvo je muzej vodilo še precej let po 2. svetovni vojni.

To pa še zdaleč ni bila edina dejavnost znotraj društva. Že dalj časa je med člani zorela ideja o pisani domoznanski besedi, zbrani na enem mestu. **Leta 1954 je tako izšla prva številka Loških razgledov**, ki zaradi svojega dolgoletnega izhajanja in kakovostnih člankov predstavlja pravo loško enciklopedijo.

Ob tisočletnici prve omembe loškega ozemlja je Muzejsko društvo v Škofji Loki organiziralo zborovanje Zgodovinskega društva za Slovenijo. Tematika obravnav je bila v celoti posvečena loškemu ozemlju.

O pomembnih dosežkih in poslanstvu društva pričajo tudi nagrade, ki jih je društvo prejelo:

- leta 1965 **Veliko priznanje občine Škofja Loka.**
- leta 1972 **Gorenjsko Prešernovo nagrado**
- leta 1973 **Malo jubilejno priznanje ob 1000-letnici Škofje Loke**
- leta 1979 **Valvasorjevo nagrado** za posebne dosežke v muzejstvu; Muzejskemu društvu ga je podelila Skupnost muzejev Slovenije
- leta 1985 **Veliko plaketo občine Škofja Loka** - ob 30-letnici izhajanja Loških razgledov
- leta 1987 ob 50-letnici je predsedstvo SFRJ društvo odlikovalo z **Redom zaslug za narod s srebrnimi žarki.**

Društvo se je ves čas aktivno vključevalo v kulturno in družbeno življenje na Loškem. Leta 1992 je na predlog člana Alojzija Pavla Florjančiča Občina Škofja Loka pričela s postavljanjem Aleje znamenitih Ločanov v Šolski ulici.

Ob koncu osemdesetih let je društvo obudilo organiziranje tematskih večerov in pogovorov, ki so bili po ustanovitelju in dolgoletnemu predsedniku poimenovani **Blaznikovi večeri**. Na teh večerih so predstavljeni utrinki iz loške zgodovine in ostalih področij, predstavljene zanimive osebnosti ter posebni raziskovalni dosežki Ločanov. Blaznikovi večeri so nadaljevanje Loških večerov, ki so bili organizirani v začetnem delovanju društva.

Med člani društva so bili zelo priljubljeni društveni izleti, ki so jih popeljali v mnoge slovenske kraje, pa tudi izven slovenskih meja. Poleg ogleda znamenitosti posameznih krajev so se na izletu utrjevale prijateljske vezi, ki so prispevale k še boljšemu delovanju društva.

Ob 60-letnici delovanja si je društvo nadelo novo podobo in za svoj znak izbralo stilizirani portal starega Rotovža, kjer je bil prvi loški muzej.

Leta 2003, ko je minilo 200 let od sekularizacije freisinške in briksenske posesti na Slovenskem, je bil v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti v Škofji Loki organiziran mednarodni znanstveni simpozij, katerega rezultat je Blaznikov zbornik, ki zajema celotno 800-letno obdobje freisinške in briksenske prisotnosti na slovenskih tleh.

Dolgoletni predsednik društva je bil dr. Pavle Blaznik, ki je društvo vodil vse od ustanovitve do leta 1974, se pravi dolgih 37 let. Nasledili so ga Zdravko Krvina, dr. Branko Berčič in dr. France Leben. Na prehodu v novo tisočletje so društvo vodili dr. France Štukl, Alojzij Pavel Florjančič, Peter Hawlina in z letošnjim letom mag. Aleksander Igličar.

Častni člani Muzejskega društva. V prvi vrsti z leve: Alfonz Zajec, dr. Branko Berčič in Svetko Kobal. (foto: Peter Pipp)

Utemeljitev podelitve častnega članstva Muzejskega društva dr. Francetu Štuklu

Utemeljitev je pripravila Judita Šega

Dr. France Štukl je nedvomno eden najbolj poznanih Ločanov današnjega časa. Čeprav rojen v Celovcu 5. septembra 1942, se je njegovo življenje ves čas odvijalo v mestu ob sotočju Selšičice in Poljansčice, kamor sta se starša priselila iz Kozjega leta 1939. Materine korenine so sicer segale v loški Karlovec, kar je tudi pripomoglo, da se je družina, ki je tedaj štela že dve starejši sestri, naselila v Škofji Loki. Tu je dr. France Štukl obiskoval najprej osnovno šolo in kasneje gimnazijo ter se po maturi leta 1961 vpisal na Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Izbral je dvopredmetni študij umetnostne zgodovine in zgodovine. Študentovska leta so bila zanimivo obdobje, ki so ga poleg študija dopolnjevala demonstratorstva pri dr. Stanetu Mikužu in dr. Nacetu Šumiju. Tudi dr. Levu Menašaju je kot demonstrator želel pomagati, a ga je ta zavrnil: "*Česar ne morem storiti jaz, tudi vi ne morete!*" Toda dr. France Štukl je zmožgel zelo veliko. To je dokazal že z diplomskim delom - Umetnostnozgodovinsko topografijo Poljanske doline, ki so ji v naslednjih letih sledila še številna druga dela. Po odsluženi vojaščini se je želel zaposliti na oddelku za umetnostno zgodovino, a so ga prehiteli tisti, ki so po političnem prepričanju bolj ustrezali tedanjim časom.

Naključje je hotelo, da je spremenjena zakonodaja ravno v tem času ločila muzejsko in arhivsko stroko. Občina Škofja Loka je skrb za arhivsko dediščino dodelila Mestnemu arhivu v Ljubljani in dr. Francetu Štuklu kot prvemu loškemu arhivistu. Svojo poklicno pot je začel kot arhivist pripravnik in jo zaključil kot doktor znanosti. Vmes pa je 35 let trdega dela, ki se na zunaj kaže v treh samostojnih publikacijah in eni izdani v soavtorstvu ter prek 170

strokovnih člankih, referatih in recenzijah, izdanih v Loških razgledih in drugi strokovni literaturi. Poleg tega je za tisk uredil in izdal očetove spomine in izbrane dokumente iz starejšega gradiva občine Škofja Loka. Njegova osrednja objavljena strokovna dela so prav gotovo tri Knjige hiš v Škofji Loki, v katerih so zajete hiše v mestnem jedru, nekdanjih predmestjih in v Stari Loki. Druga in tretja knjiga sta njegovo magistrsko in doktorsko delo.

Kot arhivist je postavil temelje škofjeloške enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Do leta 1987 je bil edini, ki je na ozemlju tedanje občine Škofja Loka prevzemal in urejal arhivsko gradivo. Število njegovih popisov in inventarjev presega številko 300, število tekočih metrov urejenega gradiva pa številko 500. Urejevalna dela so vedno spremljali krajši in daljši članki v strokovni literaturi. Največkrat zgodovinski, čeprav se tudi umetnostni zgodovini ni nikoli odrekal in je s pridom uporabljal bogato znanje tudi iz tega področja. Prek tovarniških glasil in s pomočjo učnih ur za učence je želel arhivsko stroko in skrb za gradivo predstaviti tudi najširši javnosti.

Član Muzejskega društva Škofja Loka je postal leta 1964. Že tedaj je bil imenovan v izvršni odbor in je tako imel možnost sodelovanja z nekaterimi ustanovnimi člani društva, predvsem z dr. Blaznikom in prof. Planino; od vstopa v društvo do leta 1970 je bil društveni zapisnikar. Leta 1997 je prevzel funkcijo predsednika društva in jo opravljal dve leti. Ves čas je aktivno sooblikoval tudi vsebinsko podobo Loških razgledov; sprva samo kot avtor prispevkov, od leta 1973 pa tudi kot član uredniškega odbora, v katerem je še danes. V Loških razgledih je do sedaj objavil 95 prispevkov.

Dr. France Štukl je s svojimi bogatimi izkušnjami in strokovnim znanjem nedvomno pustil trajen pečat pri delovanju Muzejskega društva Škofja Loka. Zato je izvršni odbor društva na svoji 15. seji dne 28. januarja 2008 sprejel sklep, da zboru članov društva predlaga, da se mu podeli naziv častni član društva.

Nagovor lavreata dr. Franceta Štukla, novega častnega člana MD

Ko prevzemam to priznanje, najprej prisrčno pozdravljam vse navzoče. Čutim prijetno dolžnost, da izrečem nekaj besed v zahvalo. Ob tej priložnosti bi rad podal tudi nekaj "remniscenc", kot je rad poudarjal dr. Blaznik. Predvsem bi rad povedal, kaj mi je Muzejsko društvo pomenilo in kako gledam nanj danes, po štiridesetih letih.

V odbor sem se vključil sredi šestdesetih let, ko so se društvene naloge že institucionalizirale in so "muzejski otroci", predvsem Loški muzej, že odrasli. Prav tako se je dogajalo s spomeniškim varstvom in arhivom. Projekt Loških razgledov se je trdno zasidral med Ločani. Z novimi kulturnimi zavodi smo iskali nove oblike sodelovanja in jih tudi našli v obojestransko zadovoljstvo. "Našo stvar", kot smo imenovali delovanje društva, smo prenašali tja, kamor uradne institucije niso uspeli priti. Stalno smo bili za petami loškim urbanistom, gradbeni operativi in posameznim nediscipliniranim direktorjem, ki so nas včasih pisano gledali. Mnoge smo pridobili v društvo in jih tako nevtralizirali. To so bila leta, ko smo društveno idejo zanesli v Železnike in bolj plaho tudi v Žiri. Do poznejše osamosvojitve teh društev je prišlo bolj zaradi zakonskih in finančnih razmer, kot pa zaradi kakršnihkoli nasprotij. Odobravalni smo njihov nastanek. Z Loškimi razgledi in z množičnim članstvom, ki je bilo primerljivo samo še s Planinskim društvom, si je Muzejsko društvo zagotovilo razpoznavnost po vsej Jugoslaviji in preko njenih meja. Bilo je zgled ustanovitvi mnogim sorodnim društvom po Sloveniji.

Druga polovica šestdesetih let je bila namenjena pripravam na tisočletnico Loke, saj so bile publikacije Muzejskega društva največji in trajni spomenik Loki. Sedemdeseta in osemdeseta leta so pomenila zaton neke generacije in oblik delovanja. V zadnjih desetletjih se je pokazala "globalizacija" tudi na tem področju. Kazalo je, da delo, četudi z malimi koraki in mnogokrat ovirano, ni več osnova obstoja društva in da stara slava "loške akademije" in "loške enciklopedije" traja v nedogled. Vendar tudi v spremenjenih časih velja staro pravilo, za malo denarja malo muzike. Lovorjev venec časti lahko tudi žuli in se na koncu posuši.

Smisel svojega preveč "klasičnega" delovanja v društvu sem videl nekako do konca stoletja. V globalizacijskih razmerah pa se nisem več dobro počutil. "Naša stvar" pa mi je ostala v krvi in mi ni vseeno, kako se nadaljuje neka koristna stara tradicija. Mislim, da bo sedanja ekipa, ob pomoči moderne tehnologije in klasične tradicije, dobro varovala in nadaljevala amatersko delo na področju muzeologije, varovanja naravne in kulturne dediščine in izdajanja domoznanskih publikacij. Društvo je še vedno lahko nevsiljiv ter ploden sodelavec in pomočnik na vseh teh področjih.

Vesel sem, da me je društvo prištelo med svoje častne člane. Ob sedemdesetletnici mu želim, da bi še mnogo let plodno delovalo. Ad multos annos! Vivat, crescat, floreat!

Predsednik društva mag. Aleksander Igličar izroča novemu častnemu članu dr. Francetu Štuklu slavnostno listino.

(foto: Gorazd Kavčič, Gorenjski glas)

Gradivo je zbral in uredil Tone Košir